

1^ο

Πανελλήνιο Συνέδριο Αστικής Βιώσιμης Κινητικότητας

Παρασκευή, 14 Δεκεμβρίου 2012 Βόλος

Ώρα προσέλευσης: 09:30
Είσοδος ελεύθερη

Υπό την Αιγίδα
του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Μαγνησίας
του Ιδρύματος Δεληγιάννη
& τη συνδρομή του Παιδαγωγικού Θεσσαλίας

Με την υποστήριξη

ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΙΔ
ΒΟΛΟΥ

Κτίριο ΤΕΕ Μαγνησίας
2ας Νοεμβρίου & Ειρηφώντος, Βόλος

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1ο Συνέδριο Αστικής Βιώσιμης Κινητικότητας

***Το θεσμικό πλαίσιο για τους πεζόδρομους στην Ελλάδα.
Αντιφάσεις και προτάσεις***

Ευθύμιος Μπακογιάννης
Δρ. Πολεοδόμος - Συγκοινωνιολόγος

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

Νομοθεσία - Ορισμοί

Κ.Ο.Κ. (νόμος 2696 ΦΕΚ 57/23.3.1999)
Άρθρο 2

«Πεζόδρομος ορίζεται η οδός οποία χρησιμοποιείται αποκλειστικά από πεζούς και για είσοδο-έξοδο οχημάτων προς και από ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης παρόδιων ιδιοκτησιών ως και για οχήματα εφοδιασμού ή έκτακτης ανάγκης».

«Περιοχή ήπιας κυκλοφορίας ορίζεται η περιοχή κατοικίας, που έχει χαρακτηρισθεί και σημανθεί ως περιοχή ήπιας κυκλοφορίας».

Σημείωση : Στον Κ.Ο.Κ. δεν προβλέπεται ο δρόμος ήπιας κυκλοφορίας

Νομοθεσία - Ορισμοί

Οδηγίες σχεδιασμού του τεύχους «Σχεδιάζοντας για όλους» του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, κεφάλαιο 2, παράγραφος 2.1.1:

«Ως πεζόδρομος ορίζεται ο διαμορφωμένος υπαίθριος κοινόχρηστος ελεύθερος χώρος, που εξυπηρετεί αποκλειστικά την συνεχή, ασφαλή και χωρίς εμπόδιο κυκλοφορία των πεζών και εμποδιζομένων ατόμων και επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί μόνο από τα οχήματα τροφοδοσίας και τα ειδικά οχήματα (πυροσβεστικά, ασθενοφόρα, οχήματα καθαριότητας του Δήμου, αστυνομικά, οχήματα Οργανισμών κοινής ωφέλειας για την αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών, οχήματα που εκτελούν μετακομίσεις οικοσκευών, οχήματα ατόμων με ειδικές ανάγκες κ.λπ.), σύμφωνα πάντα με τις καθορισμένες προϋποθέσεις (ορισμένες ώρες, καθορισμένο ανώτατο όριο ταχύτητας, ορισμένο μικτό βάρος οχήματος κ.λπ.)»

Νομοθεσία - Ορισμοί

Οδηγίες και Προδιαγραφές για Τροποποιήσεις, Επεκτάσεις
Ρυμοτομικών Σχεδίων
(αρ. πρωτ. ΔΤΕ/δ/43511/161/55/13.6.88)

«Πεζόδρομος είναι το τμήμα του οδικού δικτύου στο οποίο *απαγορεύεται η κυκλοφορία τροχοφόρων*».

Νομοθεσία - Ορισμοί

Νέος Οικοδομικός Κανονισμός Ν.4047 /2012 (άρθρο 2)

«Πεζόδρομος είναι ο δρόμος που προορίζεται **αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των πεζών**».

«Δρόμος Ήπιας Κυκλοφορίας είναι **ο πεζόδρομος στον οποίο επιτρέπεται η υπό όρους κίνηση οχημάτων**».

Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός Ν. 1577/85 (άρθρο 2)

«Πεζόδρομοι είναι οι δρόμοι που προορίζονται κυρίως για την εξυπηρέτηση των πεζών»

Κατηγοριοποίηση

Ανάλογα με την ανοχή του αυτοκινήτου:

- Αμιγής πεζόδρομοι
- Πεζόδρομοι με αποκλεισμό διέλευσης κάθε τροχοφόρου
- Πεζόδρομοι, όπου επιτρέπεται η διέλευση οχημάτων έκτακτης ανάγκης
- Πεζόδρομοι σε περιοχές κατοικίας, όπου επιτρέπεται η πρόσβαση σε ορισμένες κατηγορίες οχημάτων
- Πεζόδρομοι με ήπια κυκλοφορία οχημάτων (Woonerf)

ΕΪΤΕ

Ανάλογα με τη μέθοδο πεζοδρόμησης:

- Πλήρης πεζοδρόμηση
- Μερική πεζοδρόμηση

Παράδοξα που απορρέουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας

Ερώτημα 1^ο

Για να είναι ασφαλής η κίνηση των ποδηλάτων, είναι σκόπιμο ο συμβατικός δρόμος από τον οποίο θα διέρχονται να μετατραπεί σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας. Όμως, σύμφωνα με τον ΝΟΚ, δρόμος ήπιας κυκλοφορίας είναι «ο πεζόδρομος στον οποίο επιτρέπεται η κυκλοφορία οχημάτων υπό όρους». Άρα τα ποδήλατα θα κινούνται σε πεζόδρομο.

Ερωτάται το ΥΠΕΚΑ:

Θα πρέπει επομένως οι συμβατικοί δρόμοι από τους οποίους θα διέρχεται η ποδηλατική διαδρομή

α) να θεσμοθετηθούν ως πεζόδρομοι;

β) να συνταχθούν για καθέναν κανονισμοί για την κυκλοφορία του ποδηλάτου και άλλων οχημάτων;

Η απάντηση που έδωσε το ΥΠΕΚΑ ήταν θετική

Παράδοξα που απορρέουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας

Ερώτημα 2^ο

Τι θα γίνει στην περίπτωση των **υφιστάμενων πεζοδρομημένων τμημάτων** από τα οποία θα διέρχεται η ποδηλατική διαδρομή; Πώς θα χωροθετηθεί ποδηλατόδρομος σε θεσμοθετημένο πεζόδρομο; **Με νέα θεσμοθέτησή του ως «δρόμου ήπιας κυκλοφορίας»;**

Η απάντηση που έδωσε το ΥΠΕΚΑ ήταν θετική

Παράδοξα που απορρέουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας

Ερώτημα 3^ο

Η ποδηλατική διαδρομή διέρχεται από **πλατεία**. Με ποιο τρόπο νομιμοποιείται η **χάραξη ποδηλατοδρόμου** σε αυτήν;

Η απάντηση του ΥΠΕΚΑ είναι ότι χρειάζεται θεσμοθέτηση της πλατείας ως δρόμου ήπιας κυκλοφορίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΤΑΓ/ΤΑΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ στ'

Ταχ. Διευθυνση: Λεωφ. Αλεξάνδρας 19
Ταχ. Κωδικας: 101 78 – Αθήνα
Πληροφορίες: Η. Χουλιάρης – Χ.Ν. Ζούκας
Τηλ.: 210 6400554
FAX: 210 6400559

Αθήνα 20-11-2012
Α.Π.: ΔΜΕΟ/4120/0499/Φ.252

ΠΡΟΣ:
Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολη Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών
Τομέας Γεωγραφίας & Περιφερειακού
Σχεδιασμού
Μονάδα Βιώσιμης Κινητικότητας
Ηρώων Πολυτεχνείου 9
Τ.Κ.: 15780, ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥΠΟΛΗ
ΖΩΓΡΑΦΟΥ
(ΥΠΟΨΗ Κ^{ος} Θ. ΒΛΑΣΤΟΥ)

2. Οι ορισμοί "πεζόδρομος" και "Δρόμος ήπιας κυκλοφορίας" του Ν. 4067/2012 (Νέος Οικοδομικός Κανονισμός) **έχουν πολεοδομική και μόνο έννοια και ισχύ**, ενώ οι ορισμοί "πεζοδρόμια", "πεζόδρομος" και "περιοχή ήπιας κυκλοφορίας" του Ν. 2696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων αυτού (Κ.Ο.Κ.).
3. Εξακολουθούν και ισχύουν οι διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και ειδικότερα του άρθρου 34 & 31^α "Η στάθμευση οχήματος απαγορεύεται στις εισόδους και εξόδους των πεζόδρομων ως και πάνω σε αυτούς".
4. **Κατά τα λοιπά η Υπηρεσία μας θεωρεί χρήσιμο στο μέλλον να επιδιωχθούν, στο μέτρο του δυνατού, ενιαίοι και γενικής εφαρμογής ορισμοί.**

N.O.K. ή Κ.Ο.Κ. για τη μετατροπή μιας οδού σε πεζόδρομο? Υ.Π.Ε.Κ.Α. vs ΥΠ.Α.Α.Υ.Μ.Δ.

Ο Ν.3463/2006 Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων αναφέρει ότι «Οι κανονιστικές αποφάσεις, που αφορούν τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, **τον καθορισμό πεζοδρόμων**, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, τον προσδιορισμό και τη λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων σε κοινόχρηστους χώρους, εκδίδονται, μετά από προηγούμενη κατάρτιση σχετικών μελετών, οι οποίες έχουν εκπονηθεί ή εγκριθεί από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή Κοινότητας ή από τις Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων και Κοινοτήτων των Περιφερειών».

Συμπεράσματα

Η κατάργηση των πεζόδρομων μέσω του Ν.Ο.Κ. αντανακλά την νοοτροπία ενός σημαντικού μέρους της ελληνικής κοινωνίας που είναι αντίθετο στις πεζοδρομήσεις, που θα επιθυμούσε οι πεζόδρομοι να καταργηθούν, το ίδιο και οι δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας.

Αυτή ακριβώς την επιθυμία εκδηλώνουν όλοι εκείνοι που παρκάρουν ή κυκλοφορούν στους πεζόδρομους με αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες, όλοι εκείνοι που αντιδρούν έντονα κάθε φορά που σχεδιάζεται μια νέα πεζοδρόμηση, ένας ποδηλατόδρομος, ή απλώς η διαπλάτυνση ενός πεζοδρομίου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Προτεινόμενος ορισμός πεζόδρομου:

«Πεζόδρομος ορίζεται ο οδικός χώρος που εξυπηρετεί την απρόσκοπτη κυκλοφορία των πεζών, ποδηλατιστών και ΑΜΕΑ. Η στάση και η στάθμευση οχημάτων απαγορεύεται, ενώ επιτρέπεται να κυκλοφορούν μόνο οχήματα τροφοδοσίας, πολιτικής προστασίας και Ι.Χ. οχήματα με προορισμό νόμιμους χώρους στάθμευσης κτιρίων επί της οδού. Ο πεζόδρομος έχει μονόδρομη κατεύθυνση για τα παραπάνω Ι.Χ. οχήματα.»

Προτεινόμενος ορισμός Οδού Ήπιας Κυκλοφορίας

«Οδός ήπιας κυκλοφορίας ορίζεται ο οδικός χώρος συνύπαρξης όλων των χρηστών, με προτεραιότητα στην απρόσκοπτη κυκλοφορία των πεζών, ποδηλατιστών και ΑΜΕΑ, ενώ η μέγιστη ταχύτητα των οχημάτων είναι τα 30 χλμ/ώρα».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διαδικασία για την τροποποίηση του σχεδίου πόλης και τη μετατροπή οδού σε πεζόδρομο

Αρχικά πρέπει να ληφθεί απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στην οποία να τεκμηριώνεται ο λόγος της τροποποίησης. Αφού ληφθεί η απόφαση αυτή αποστέλλεται στους παρόδιους ιδιοκτήτες οικοπέδων μαζί με μία Τεχνική Έκθεση στην οποία περιγράφεται η τροποποίηση, καθώς και ένα σχεδιάγραμμα της πρότασης τροποποίησης. Όλα αυτά αποστέλλονται με αποδεικτικό επίδοσης.

Παράλληλα με την αποστολή στους παρόδιους ιδιοκτήτες πρέπει να γίνει:

- A) Ανάρτηση στον πίνακα των ανακοινώσεων του Δήμου του σχεδιαγράμματος και της Τεχνικής Έκθεσης, για 15 ημέρες.
- B) Να γίνει πράξη ανάρτησης την οποία τη συντάσσει η γραμματέας που κάνει την ανάρτηση. Η πράξη ανάρτησης μαζί με το αποδεικτικό ανάρτησης παίρνουν πρωτόκολλο.
- Γ) Δημοσίευση σε δύο εφημερίδες μίας περίληψης που περιγράφει το θέμα για 2 φορές.

Αφού περάσει το χρονικό περιθώριο του δικαιώματος των ενστάσεων, εάν έχουν κατατεθεί ενστάσεις, αυτές διαβιβάζονται με μία εισήγηση μαζί με ένα διαβιβαστικό στο Δημοτικό Συμβούλιο για να τις εξετάσει. Κατόπιν λαμβάνεται η τελική απόφαση.

Αφού ελεγχθούν για τη νομιμότητά τους οι αποφάσεις από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, όλα τα έγγραφα (τεχνικές εκθέσεις, ενστάσεις, αποδεικτικά επίδοσης και ανάρτησης, εφημερίδες και βεβαιώσεις) αποστέλλονται μαζί με 6 αντίγραφα του σχεδιαγράμματος της τροποποίησης στο πρώην Σ.Χ.Ο.Π. νυν ΣΥΠΟΘΑ.

Μετά την έγκριση από το ΣΥΠΟΘΑ, αποστέλλονται στην Περιφέρεια για υπογραφή και στη συνέχεια στο Εθνικό Τυπογραφείο για να γίνουν ΦΕΚ.